

informativni

nje
nje
nje
nje
gorenje
gorenje

List za obveščanje delavcev velenjskega dela SOZD Gorenje—Št. 28.—Leto XVII.—Titovo Velenje, 2.6.1982

KOVINARJI SO TEKMOVALI

Minulo soboto so se velenjski kovinarji znova pomerili na delovnem tekmovanju. Že šestič zapored so se srečali orodjarji, rezkalci, varilci in drugi, da so preizkusili svoje teoretično in praktično znanje.

Letos se je za tekmovanje kovinarjev prijavilo rekordno število tekmovalcev. Zbrali so se v naši jedilnici A, kjer so imeli otvoritveno slovesnost. Zbranim tekmovalcem in številnim članom komisij ter gostom sta spregovorila predstavnika občinskega odbora sindikata delavcev kovinskopredlovalne industrije in pokrovitelja — delovne organizacije RŠC Velenje.

Nato so se tekmovalci, bilo jih je nad sedemdeset, razdelili po tekmovalnih skupinah in dobili pismeni del tekmovalne naloge. Odgovarjali so na vprašanja iz stroke in samoupravljanja. Sledilo je še tekmovanje ob delovnih strojih, varilnih aparatih,... Pokazali so vso spretnost, natančnost in hitrost pri delu, ki ga kovinarji tudi sicer opravljajo vsak dan.

Med tekmovalci je tudi letos bil naš strugar Branko Jan. Že štirikrat je nastopil na tem tekmovanju, o katerem je povedal: „Vesel sem, da sem dosegel

prvo mesto v strugarstvu. Mislim, da je bilo tekmovanje dobro organizirano. Več težav sem imel s teorijo, vendar sem se tudi ob obdelovancu kar precej spotil. Nisem računal, da bom dosegel tako mesto. Šele potem, ko komisija oceni izdelek, je vse znano!”

V orodjarstvu se je tretjič pomeril Franc Hliš. Bil je četrti in zadovoljen z uvrstitvijo. „Delo je šlo bolje od rok. Seveda imajo pri teoriji prednost tisti sodelavci, ki obiskujejo kakšno šolo ali tečaj. Mislim pa, da tekmovanje traja predolgo. Prišli smo zjutraj kmalu po šesti, nato teorija, praktično delo, zaključek pa šele pozno popoldne.”

Peter Ažman je dosegel za Gorenje drugo mesto v rezkarstvu. Uvrstitve je bil vesel in še bo tekmoval na podobnih tekmovanjih. Med orodjarji je bil tudi Vjekoslav Stopernik, ki je na občinskem prvenstvu doslej zmagal že dvakrat. Letos je po tekmovanju dejal: „Naredil sem napako. Eno luknjo preveč sem zvrtil. Vendar to ni tako pomembno. Vesel sem, da sem dobro pisal teoretični del naloge. Morda bi lahko bil obdelovanec tanjši. Še bom tekmoval.”

Vsem tekmovalcem čestitamo!

Ustanovili klub štipendistov

Na ustanovni skupščini Kluba štipendistov, ki je bila aprila v Gorenju, se je od skupno 423 zbralo 121 štipendistov. Skupno s predstavniki štipenditorja, Izobraževalnim centrom TGO Gorenje, so sprejeli pravila kluba in potrdili zastavljeni program dela.

Kdo je dal pobudo za ustanovitev Kluba štipendistov, kaj je klub, kakšen je njegov pomen in kdo so lahko člani kluba, nam je povedala predsednica kluba Damijana Gričar, štipendistka Gorenja in študentka tretjega letnika Pravne fakultete v Ljubljani.

„Pobudo za ustanovitev je dal Šaleški študentski klub in koordinacijski svet osnovnih organizacij ZSMS Gorenje. Klub je v okviru koordinacijskega sveta ustanovljena organizacija vseh štipendistov Gorenja, ki se redno izobražujejo, in delegiranih delavcev Gorenja, ki jih predlaga KS OO ZSMS Gorenje in so potrjeni na skupščini. To so predvsem strokovni delavci, ki s svojim delom lahko oplemenitijo delo kluba, in ostali delavci Gorenja, ki se izobražujejo ob delu in iz dela in so pripravljene sodelovati pri delu kluba. Namen kluba je predvsem organizirano vzpodbujanje povezovanja štipendistov z OZD, s čimer bi še pred sklenitvijo delovnega razmerja dosegli hitrejšo in celovitejšo vključevanje v OZD“.

Kako si klub predstavlja povezovanje z organizacijo združenega dela z delavci?

„Sodelovanje štipendistov in delavcev, ki študirajo ob delu, ter izobraževalnih organizacij in OZD, bi vplivalo na približevanje vzgojnoizobraževalnih programov potrebam delovnega procesa ali enostavneje povedano, da bi študentje opravljali prakso, prilagojeno učnim načrtom na šoli. V ta namen sta bili v okviru kluba organizirani dve komisiji. Komisija za izobraževanje in informiranje deluje pri organiziranju proizvodnega programa dela in delovne prakse ter počitniškega dela, pravočasno informira in obvešča štipendiste.

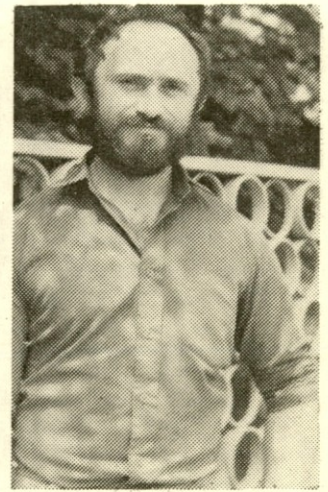
Komisija za šport in kulturo pa skrbi za povezovanje s službo za rekreativno in kulturno dejavnost, vključuje štipendiste v športna sindikalna tekmovanja, organizira proslave in abonmajske prireditve ter sodeluje s kulturnimi prispevki v internem glasilu Informator,“ je pojasnil Peter Rebernik, podpredsednik kluba, zaposlen v Gorenju.

„V dogovoru z osnovnimi organizacijami ZSS Gorenje bi radi dosegli, da bi naši štipendisti imeli pri ogledih kulturnih prireditev enake ugodnosti kot vsi delavci Gorenja. Zato bodo morali štipendisti pokazati izkaznico, ki bi jo vsako leto podaljševali!“

Tovariš Rebernik je podal še zanimiv predlog. Za študente, za naše štipendiste določenih področij študija, bi s predstavniki Gorenja organizirali srečanja. Prvo takšno srečanje bo v soboto, 5. junija, za študente Gorenja s področja elektronike, računalništva in za vse tiste, ki jih zanima, kaj je na tem področju novega in kaj se na tem dela. Omenjeno področje bodo predstavili strokovnjaki Gorenja.

Damijana Gričar

Peter Rebernik

Na srečanjih bodo štipendisti izvedeli, kakšne so možnosti preusmeritve oziroma usmeritve, o opravljanju prakse, o možnosti kasnejše zaposlitve ter se seznanili, s katerega področja bodo lahko opravljali diplomsko nalogo.

Izobraževalni center bi dal štipendistom seznam tem za diplomske naloge.

Na podoben način bi srečanja nadaljevali jeseni. Preko študentskega servisa bi za zaposlitev imeli prednost člani kluba.

Nadalje vabi Klub vse bivše štipendiste, ki so že končali šolanje, da bi nas seznanili, s kakšnimi težavami so se sami srečevali v času šolanja in bi nam z nasveti pomagali prebroditi začetne težave ob nastopu na delo, ob vključitvi v novo delovno okolje tako drugačno od okolja v času šolanja.

Prav gotovo imajo omenjene akcije obojestransko korist, saj z akcijo in delom povečujejo njihovo pripadnost drug drugemu, saj brez sožitja in brez povezovanja teorije s prakso ni napredka.

I. P.

Pripravištvu

Pripravištvu okvirno ureja zakon o delovnih razmerjih, vendar so posamezne delovne organizacije v glavnem povzele splošna določila, večinoma pa jih niso izvajale. Šele pravilnik o pripravištvu in strokovnih izpitih delavcev v gospodarstvu, ki ga je leta 1979 sprejela GZ Slovenije, je pripravištvu natančneje in enotno uredil za vse gospodarske organizacije v Sloveniji. Na GZ so izdelali tudi druga navodila za izvajanje pripravištva. Če povzamemo iz pravilnika, bi lahko rekli, da je pripravnik vsak delavec, ki prvič začne opravljati dela in naloge, pa si v času šolanja ni pridobil ustreznih praktičnih znanj za opravljanje del v ustreznem poklicu. V praksi štejemo med pripravnike tiste delavce, ki so končali srednjo, višjo ali visoko šolo in se prvič zaposlijo. To pa zato, ker poklicne šole v dosedanem sistemu tudi praktično usposobijo svoje učence za konkretno delo in jim ob prvi zaposlitvi praviloma ni potrebno daljše uvajanje.

Pripravištvu namreč pomeni načrtno uvajanje v delovno okolje in v konkretna dela in naloge. Kot vsak novinec pa pripravnik še posebej potrebuje nekoga, da ga v delo uvaja, da mu je pripravljen pomagati in odgovarjati na številna

vprašanja o samem delu, organizaciji dela, različnih postopkih, pravicah in obveznostih. Takšen izkušen delavec, ki mu pravimo mentor, tudi načrtuje pripravnikovo delo in uvajanje in je odgovoren za delo pripravnika. Pravilnik določa, da mora imeti mentor najmanj dve leti delovnih izkušenj in vsaj takšno stopnjo izobrazbe kot pripravnik.

Mentorjevo delo je delovna obveznost, ki zahteva precej časa in truda, zato ni prav, da za mentorske naloge ni dodatno nagrajen. Da bi bilo pripravništvo v okviru možnosti kar najbolj učinkovito, izdelata mentor ob pomoči Izobraževalnega centra delovni načrt pripravništva. Po načrtu pripravnik opravlja različna dela in naloge in sicer praviloma v različnih oddelkih.

Splošni del pripravništva je enoten in zajema dvodnevni uveljavljani seminar ter ogled vsakoletnega vzorčnega sejma Gorenje v Titovem Velenju. Občasno potekajo tudi predavanja za ustrezne skupine pripravnikov glede na področje dela.

Pripravnik piše dnevnik, na koncu pa pripravi pisno poročilo o pripravništvu. Pripravništvo traja od šest mesecev do enega leta, nakar opravlja pripravnik strokovni izpit. Strokovni izpit zajema posebni in splošni del. Posebni (strokovni) del je pisen in usten. Pripravnik namreč pripravi pisno nalogo iz področja dela, za katero se usposablja. Splošni del zajema poznavanje organiziranosti, dejavnosti, zgodovino, samoupravljanje, sozda Gorenje in še posebej delovne organizacije, kjer je pripravnik zaposlen. Izpit pripravnik praviloma opravlja v Gorenju pred tričlansko komisijo.

V velenjskem delu sozda Gorenje se vsako leto zaposli od 80 do 100 pripravnikov. Ker smo pripravništvo uvajali postopno od leta 1979 dalje, je doslej opravilo strokovne izpite 120 pripravnikov in sicer največ leta 1981, kar 57. V času pripravništva naletijo pripravniki na različne težave. Pogosto uvajanje ni dovolj kvalitetno, ali pa je mentor preveč zaposlen s svojim delom in prepušča pripravniku, da se sam uvaja. Tako se mora pripravnik učiti na lastnih napakah, kar pa je zelo drag način učenja, pa še posebej spodbuden ni za pripravnika.

Mladi v Gorenju se zavzemamo, da se pripravništvo tudi v Gorenju samoupravno uveljavi, da se sprejme pravilnik o pripravništvu. Zavzemamo se, da bi mentorja tudi nagrajevali, saj ne moremo pričakovati, da se bodo mentorji le iz lastnega veselja ukvarjali s pripravniki.

Predlagamo tudi, da bi najboljše pripravniške naloge ocenila strokovna komisija in bi nekaj najboljših nalog vsako leto tudi nagradili. Tako bi spodbujali mlade sodelavce, da bi vložili kar največ napora in znanja v svoje izdelke.

Nena Mijoč

Med delavci v proizvodnji

Usmerjeno izobraževanje in novosti

Prebrodili smo začetno krizo usmerjenega izobraževanja, poskusne učbenike in obširne učne načrte, skrajševalne in nadaljevalne programe, ko nas je v tem šolskem letu doletela tudi novost o delovni praksi učencev prvih letnikov.

Nekateri izmed pridnih so vestno, v korak z ostalimi, opravljali počitniško delo, ostali smo se z načinom življenja v proizvodnji seznanili šele sedaj.

Tisti ognjeni krst, prvi delovni dan, smo v večini prebrodili z utrujenimi nogami, a s smehom na obrazu, kajti delavcem ni bilo težko priskočiti na pomoč še okornim rokam začetnikov in nekaj povedati tudi dvakrat, trikrat in večkrat. Pri delu smo bili deležni razumevanja in to brez težkih besed.

Sedaj smo resnično med njimi — delavci. Lažje, čeprav morda neradi, sedaj priznamo in razumemo utrujenost po osemurnem delu; zaskrbljene obraze mater, ki po delu hite po otroke in skrbe, kaj bodo postavile na mizo za svojo družino. Med njimi smo in vidimo brezskrbne obraze naših vrstnikov, ki po delu verjetno odhite na igrišče igrat nogomet; vendar tudi delo in ta sprostitev nista za vsakogar smisel življenja.

Zjutraj skupaj z delavci hitimo mimo vratarja; nekdo pride zgodaj in še v miru zaužije v jedilnici zajtrk. Še vedno pa je dovolj takšnih zvestih zamudnikov, ki zjutraj radi pet minut dlje poležijo, da jim potem komaj uspe zadnji hip prisopihati na delovno mesto.

Kazalec na uri se pomika proti deveti in skupaj z njimi nestrpno čakamo na malico. Lahko bomo poklepetali, nekaj zaužili, predvsem pa videli znane obraze sosed, sester, staršev, prijateljev . . . Vendar, vračamo se nazaj na delovna mesta, z razliko, da nekoga še vedno čaka isti trak in monotono izklapljanje cevi, drugega varjenje in zaščitna očala, tretjemu pa bo uspelo skuhati še kavico in pokramljati s sodelavcem . . . Mi, polni pričakovanj, odidemo na drugo delovno mesto, da se seznanimo z delom na različnih področjih. Ne toliko, da bi nam tekla pot s čela kot marsikomu izmed delavcev, vendar toliko, da se naučimo tistih osnovnih gibov, ki nam bodo koristili v vsakdanjem življenju.

Všeč nam je in prijetno se počutimo. Na stavbo z redovalnico „uspešno“ pozabljamo, čeravno nas spremlja na vsakem koraku. Kajti, ko se po desetih dneh vrnemo nazaj v učilnice, sledi še tisti zadnji korak pred koncem, ko bo treba napeti vse sile, da vsakdo doseže, kar si je zadal. Ko pripeka zunaj sonce, pred nami pa ležijo kupi knjig, pomislimo na to znano rešitev: „Grem pa delat!“ Kot da učenje ne bi bilo delo?!

Sedaj smo tudi sami na svoji koži spoznali delitev dela na fizično in umsko. Oboje pa je zelo utrudljivo. Lahko bi razmišljali, katero je lažje in katero je boljše, a zaključki bi bili različni. In kaj je k temu dodala delovna praksa?

Če bomo nekoč delavci v proizvodnji, zdravniki, pravniki, novinarji . . . veliko bolj bomo lahko cenili in pomagali človeku — delavcu, če bo potožil o delovnih razmerah, problemih, ki ga tarejo, svojih težavah, kajti ta praksa naj bi zarisala tudi v nas samih neko spoznanje o razumevanju do sočloveka.

Dobro organizirana praksa je pripomogla, da skice in gola teorija učbenikov postanejo tudi praktični izid. Koliko lažje je razumeti delovanje stroja, če si sam delal z njim! Po mnenju večine je to korak naprej, da spoznamo, kar se učimo v šoli, kar nas sedaj in nas še bo učilo življenje samo, da si razjasnimo tisti svet nerazumljivosti in da tega tudi ne pozabimo.

Biserka Povše

Spominsko obeležje Edvardu Kardelju

PRED ODKRITJEM SPOMINSKEGA OBELEŽJA REVOLUCIONARJU IN MISLECU
EDVARDU KARDELJU V TITOVEM VELENJU – 12. JUNIJA 1982

Edvard KARDELJ
iz govorov in pričevanj

EDVARD KARDELJ (1910 – 1979), marksistični mislec, revolucionar in državnik, je bil rojen v delavski družini v Ljubljani. Končal je učiteljske v Ljubljani (1929), kasneje, med bivanjem v Sovjetski zvezi, pa je bil najprej slušatelj, nato pa predavatelj na Komunistični univerzi narodnostnih manjšin Zahoda v Moskvi (1935 – 1937).

Že med študijem v Ljubljani je bil vsestransko družbeno aktiven. Kot dijak ljubljanskega učiteljskega je v 16. letu postal član SKOJ ter deloval v ilegalnih marksističnih krožkih na šoli in v drugih naprednih mladinskih skupinah. V začetku leta 1928 je postal član mestnega komiteja SKOJ za Ljubljano, naslednje leto pa član in nato sekretar pokrajinskega komiteja SKOJ za Slovenijo. V KPJ je bil sprejet leta 1928.

Konec decembra leta 1929, po končanem učiteljsku, so ga aretirali, v preiskovalnem zaporu je ostal mesec dni. Že 29. februarja 1930 so ga ponovno aretirali in ga po strahovitem mučenju septembra obsodili na dve leti strogega zapora. V začetku leta 1932 se je takoj vključil v partijsko delo v Ljubljani. Skupaj z Borisom Kidričem in še nekaterimi drugimi komunisti je vzpostavil pokrajinski komitej KPJ za Slovenijo ter obnovil partijske organizacije, ki so bile razbite v prvem obdobju šestojanuarske diktature.

V teh letih se bojuje zoper sektaštvo, pomaga graditi in uveljavljati nove metode dela komunistov, prizadeva si ustvariti pristno povezavo KP z delavci in zatiranimi delovnimi ljudmi. Ko pride v Slovenijo tovariš Tito, da bi pomagal pri organiziranju ter uveljavljanju partijske konference KPJ (v drugi polovici leta 1934), najde v Kardelju enega svojih najbolj zvestih sodelavcev in soborcev. Tako, pristno tovariško in prijateljsko sodelovanje med njima, je trajalo do Kardeljeve smrti.

Zaradi pogostih aretacij in preganjanja policije je vodstvo KPJ sklenilo, naj Kardelj odide na partijsko delo v ZSSR, kjer je ostal dve leti. Na Titovo zahtevo se je Kardelj v začetku leta 1937 vrnil v domovino. Sodeloval je v pripravah na ustanovni kongres KP Slovenije (18. aprila 1937) na Čebinah. Bil je avtor „Manifesta ustanovnega kongresa KP Slovenije“, v katerem je opredeljena programska usmeritev slovenskega revolucionarnega gibanja, zasnovana na združitvi boja zoper nevarnost od zunanja z bojem za globinske notranje demokratične spremembe. Na kongresu je bil izvoljen za člana CK KP Slovenije.

Maja 1938 je prišel v začasno vodstvo KPJ, ki ga je Tito vzpostavil v domovini in ki je kasneje preraslo v politbiro CK KPJ. Marca 1939 je Kardelj sodeloval na prvi seji CK KPJ, ki jo je Tito sklical po vrnitvi iz Moskve in po ureditvi krize v zvezi s položajem KPJ v Kominterni. Na seji so sprejeli pomembna stališča in naloge v zvezi z nadaljnjo krepitevijo KPJ in revolucionarnega gibanja. Tedaj je bil Kardelj izvoljen v sekretariat politbiroja in zaupano mu je bilo urejanje „Proleterja“.

Od začetka leta 1940 je živel v glavnem ilegalno v Zagrebu, sodeloval v delu nacionalnih in pokrajinskih partijskih konferenc (v Sloveniji, Hrvatski in Dalmaciji) in v pripravah pete konference KPJ, na kateri je bil znova izvoljen v CK KPJ in njegov politbiro.

Ob napadu Hitlerjeve Nemčije na Jugoslavijo se je mudil v Beogradu, kjer je kot delegat CK KPJ sodeloval s PK KPJ za Srbijo. Takoj po napadu se je vrnil v Zagreb, kjer je že 10. aprila sodeloval na seji CK KPJ, na kateri je bilo sklenjeno nadaljevati odpor zoper okupatorja. Nato je v Ljubljani sodeloval pri ustanavljanju OF slovenskega naroda.

Jeseni 1941 je prispel v vrhovni štab NOV in PO Jugoslavije na osvobojenem ozemlju v Srbiji, potem ko je bil za njegovega člana izvoljen na posvetovanju v Stolicah, 26. septembra istega leta. V osvobojenem Užicu je urejal glasilo KPJ „Borbo“, za katero je napisal več člankov. Imel pa je še druge politične naloge; med drugim je skrbel za politične stike s partijskimi vodstvi v vseh delih osvobojene in zasedene Jugoslavije ter organiziral ljudsko oblast na osvobojenem ozemlju. Po umiku vrhovnega štaba v vzhodno Bosno je do marca 1942 deloval v Zagrebu, nato pa odšel v Ljubljano, kjer je v glavnem štabu NOV in PO Slovenije pripravljaval razširitev vstaje. Julija 1942 je odšel na osvobojeno ozemlje Slovenije in se izmenoma mudil pri glavnih štabih Slovenije in Hrvatske.

Na prvem zasedanju AVNOJ v Bihaču 26. novembra 1942 je bil Kardelj izvoljen za podpredsednika izvršnega odbora AVNOJ. Januarja 1943 je bil izvoljen za podpredsednika IO OF Slovenije. V začetku oktobra 1943 se je na Titov poziv vrnil na delo v CK KPJ in vrhovni štab v Jajcu. Tu je sodeloval pri pripravah na drugo zasedanje AVNOJ, na katerem je bil izvoljen za podpredsednika NKOJ. Bil je eden izmed tvorcev sklepov tega zasedanja. Odtlej je vodil delo v zvezi z graditvijo zakonodaje, organiziranjem ljudske oblasti in razvijanjem metod političnega dela KPJ.

V povojnem obdobju je opravljal mnoge izredno pomembne in odgovorne funkcije. Med drugim je bil minister za zunanje zadeve ter podpredsednik

vlade FLRJ, predsednik Zvezne skupščine, sekretar CK ZKJ ter član predsedstva CK ZKJ in Predsedstva SFRJ.

Z njegovim političnim in državniškim delovanjem se je ves čas prepletalo njegovo teoretično snovanje in publicistično delo. Zvest Marxovi postavki o tem, da znanost postaja materialna sila samo tedaj, ko obvlada zavest in akcijo ljudi, je bilo njegovo teoretično in publicistično delovanje ves čas vpeto v glavne tokove bitke za narodno in socialno osvoboditev ter kasneje za socialno preobrazbo družbe. Kot prepričan marksist izhaja iz prakse in raziskuje ter piše za potrebe prakse. Vendar te prakse nikoli ne vidi le kot golega sosledja dogodkov in ravnanj ljudi, temveč kot smiselno dejavnost, v kateri človek postaja „mojster“ svoje lastne zgodovine, v kateri sam sebi določa razsežnosti svoje svobode in to v taki meri, v kakršni je sposoben, da s prakso spreminja razsežnosti in oblike odvisnosti od materialnega sveta in družbe, da spreminja svet okoli sebe in samega sebe v njem, kot je sam poudaril v otvoritvenem predavanju Politične šole ZKJ Josip Broz v Kumrovcu, 21. 11. 1975.

S prvimi publicističnimi poskusi se bavi že med šolanjem na učiteljskiču, kasneje pa objavlja v levo usmerjenih slovenskih revijah.

Leta 1939 je izšla pod psevdonimom Sperans njegova študija „Razvoj slovenskega narodnega vprašanja“. Četudi je cenzura to knjigo takoj po izidu zaplenila, je komunistom vendarle uspelo, da so skoraj vso naklado razširili po Sloveniji in poskrbeli za proučevanje tega pomembnega dela.

Med narodnoosvobodilnim bojem je Kardelj napisal več pomembnih del in člankov, v katerih je razčlenjeval temeljna vprašanja strategije in taktike NOB in revolucije, zlasti vprašanje graditve ljudske oblasti in nove državne organizacije, z vse širšim vključevanjem množic v zadeve upravljanja, ob tem pa tudi vprašanja boja zoper sektaštvo in „vojvodstvo“.

Poglavitne smeri njegove bogate teoretične in publicistične dejavnosti se nanašajo na razreševanje nacionalnega vprašanja ter socialistično revolucijo kot pot za nacionalno in socialno osvoboditev ter preobrazbo družbe, razvoj socialističnega samoupravljanja in posebej samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov, politični sistem in vlogo subjektivnih sil v njegovem okviru, na socializem kot svetovni proces ter idejo in gibanje neuvrščenosti.

Znotraj teh okvirov se sistematično in celovito bavi tudi z vprašanji, kot so izobraževanje, znanost, ustvarjalnost, kultura (z vidika njihove vloge znotraj zavestnih sil graditve socializma ter z vidika njihove samoupravne in družbene organiziranosti), vloga inteligence, idejne dileme in protislovja graditve naše samoupravne socialistične družbe, spreminjanje socialne in posebej razredne strukture, ter drugimi vprašanji preobrazbe naše družbe.

TITO IN KARDELJ –
UTEMELJITELJA NAŠE POTI

Članki in govori Edvarda Kardelja iz obdobja NOB so zbrani v knjigi „Pot nove Jugoslavije“ (1946), njegove povojne študije, razprave, govori in članki pa so objavljeni doslej v desetih knjigah z naslovom „Problemi naše socialistične graditve.“ Med posameznimi samostojnimi knjigami oziroma študijami so najpomembnejše: „Razvoj slovenskega narodnega vprašanja“ (1939), „Problemi socialistične politike na vasi“ (1959), „Socializem in vojna“ (1960), „Beleške o naši družbeni kritiki“ (1966), „Razpötja v razvoju naše socialistične družbe“ (1969), „Protislovja družbene lastnine v sodobni socialistični praksi“ (1972), „Zgodovinske korenine neuvrščenosti“ (1975), „O sistemu samoupravnega planiranja“ (1976), „Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja“ (1977) in „Svobodno združeno delo“ (1978). Mnoga izmed njegovih del so prevedena v številne svetovne jezike in so močno odmevala tudi v mednarodnih diskusijah o problemih socializma kot svetovnega procesa. To še posebej velja za njegova dela o temeljih našega samoupravnega socializma in o politiki neuvrščenosti ter enakopravnih odnosih v mednarodnem delavskem gibanju.

Informacijski sistem

Pri svojem delu se skoraj vsak dan srečujemo z naslednjimi pojmi: IBM, RAČUNALNIK, MIKRORAČUNALNIK, ČIP, INFORMACIJSKI SISTEM, BAZA PODATKOV, SOFTWARE, HARDWARE . . . itd.

Če se z njimi še niste srečali danes, se boste zagotovo jutri. Da bi bilo to srečanje lažje, jih bom skušal predstaviti v poljudni obliki.

V tem članku bom poizkusil predstaviti INFORMACIJSKE SISTEME, pojme, ki so vezani nanje in stanje v Gorenju.

Kdor ima **informacijo**, ima moč. Imeti ustrezno informacijo, pomeni v določenem trenutku zavzeti pravilno odločitev. Poglejmo nekaj praktičnih primerov. Če dobite informacijo do 19.30, da se bo bencin naslednji dan podražil, imate še možnost napolniti prazen tank po stari ceni, kajti črpalke se v Titovem Velenju zaprejo ob 20. uri.

Iz zanesljivih virov ste izvedeli, da bo dinar revalviriral za 50 %. To pomeni, da bo vrednost deviz na vašem deviznem računu padla za polovico. Še isti trenutek boste šli na banko, ji prodali devize in naložili dinarje. Z informacijo, ki ste jo dobili v pravem trenutku, ste povečali vrednost vašega denarja za dvakrat.

Iz tega lahko vidimo naslednje: informacija ima težo – vrednost, če jo dobimo v pravem trenutku in v pravi obliki. Pravilna informacija v pravem trenutku je vredna zlata (kot veste, pa njemu cena le raste).

In kako pridemo do informacij? Službe, oddelki sektorji, delovne organizacije, SOZD so zakl. jučene celote, v katerih se odvijajo različni procesi.

Vsaka od njih zbira **podatke**, ki so zanimivi zanjo, oziroma podatke, ki nastajajo v njenem območju za potrebe neke druge službe.

Podatek je lahko v kadrovski službi: priimek in ime delavca, njegova izobrazba, stanovanje . . .; v proizvodnji: količina porabljene pločevine, količina izdelkov . . .

Podatek sam je lahko informacija, če pa želimo popolnejšo informacijo, pa je treba te podatke zbrati, urediti v smiselne povezave in obdelati tako, da bo rezultat tega procesa kvalitetnejša, bogatejša informacija.

V vseh teh organizacijskih enotah se odvijajo aktivnosti. Če želijo dobro in učinkovito delati, morajo imeti zgrajen ustrezen **informacijski sistem**. To pomeni, da v vsakem trenutku vedo: kako delajo, kaj morajo narediti.

Imeti morajo informacijski sistem. To je sistem, ki jim bo dal v vsakem trenutku informacijo, na osnovi katere se bodo lahko pravilno odločili za ustrezno akcijo.

Ker pa je neka služba ali oddelek le del neke višje organizacijske enote (na primer TOZD), ta pa zopet le del še višje organizacijske enote (na primer delovne organizacije) in ta zopet višje (na primer SOZD) in ker imajo vsi ti tudi svoje informacijske sisteme, preidemo do pojma **informacijski podsistem**.

Na primer: KIS – kadrovsko informacijski sistem ima niz informacijskih podsistemov:

- informacijski podsistem službe kadrovanja
- informacijski podsistem službe psihološke dejavnosti
-

Vsi ti informacijski podsistemi potrebujejo za uspešno delo svoj informacijski sistem, ki pa posredujejo kadrovskemu informacijskemu sistemu le tiste informacije, ki so zanj pomembne, le tiste, ki imajo zanj neko vrednost.

Torej, vsak informacijski podsistem posreduje nadrejenemu informacijskemu podsistemu le informacije, ki jih bo lahko koristno uporabil.

Kot ste lahko opazili, se pri informacijskih sistemih pojavljajo ogromne količine podatkov, informacij, ki nastajajo povsod v delovni organizaciji, obdelani in posredovani pa morajo biti v ustrezni obliki in na ustrezna področja.

Podatke oziroma informacije lahko obdelata človek ali skupina ljudi. Takrat govorimo o **računalniško nepodprtem informacijskem sistemu**. Želja in težnja nas vseh pa je, da bi delavce razbremenili tega dela, ter da bi to delo opravil računalnik. Kadar je informacijski sistem podprt z računalnikom, pa dobimo **računalniško podprt informacijski sistem**.

Gorenje uporablja računalnik v ta namen le delno, kajti če govorimo o računalniško podprtem informacijskem sistemu, to ne pomeni le simulacije nekega poslovnega procesa, ampak moramo ugotavljati, katere informacije oziroma podatki so potrebni funkcijam upravljanja na vseh nivojih, v katerih oblikah in v kaki dinamiki.

Ne samo pri nas v Gorenju, ampak v večini DO oziroma institucij, potekajo aplikacije (finančno, materialno, skladiščno poslovanje, . . .), ki bolj ali manj natanko posnemajo ročne manipulacije v okolju, ki ga ta aplikacija predstavlja.

Imeti razvit računalniško podprt informacijski sistem pa zahteva mnogo zahtevnejši pristop. Zahteva sistemsko informacijsko analizo. To je temeljna dejavnost v snovanju informacijskih sistemov.

Realni svet okrog nas moramo formalizirati in ga analizirati. Takšna analiza pa ne da le osnove za postavitve RPIS (računalniško podprtega informacijskega sistema), ampak ob njenem izvajanju odkrijemo tudi slabosti v dejavnosti upravljalnih funkcij – slabosti oziroma neučinkovitosti organiziranosti posebne organizacijske enote ali celo DO, na primer: večtirnost, neusklajenost, uporaba različnih podatkov za iste objekte itd. . . .

ZAKLJUČEK

Vsak poslovni proces je sestavljen iz informacijskih podsistemov in sistemov. Njihov glavni namen je zagotavljanje ustreznih informacij v pravih trenutkih, kar pogojuje pravilne poslovne odločitve.

Informacija kot končni produkt predstavlja danes eno izmed treh pglavitnih sestavin narave: materijo, energijo in informacijo.

Kajti, če za trenutek pozabite na pomen informacije, ki ga imate, boste videli, da dobivate vsak trenutek kopico informacij iz sveta, okolja okrog vas: plavo nebo, smrčanje, krik, prižgana luč, podražila se bo pločevina in na osnovi le-tega ukrepite.

Ves razvoj živih vrst lahko povzamemo z ugotovitvijo, da je v boju za obstanek od pradžavine do danes zmagala tista vrsta, ki je imela na voljo več informacij, v pravem trenutku in seveda, da jih je znala koristno uporabiti.

Peter Rebernik

Delo mladih

PROGRAM DELA OSNOVNE ORGANIZACIJE ZSMS DSSS TGO

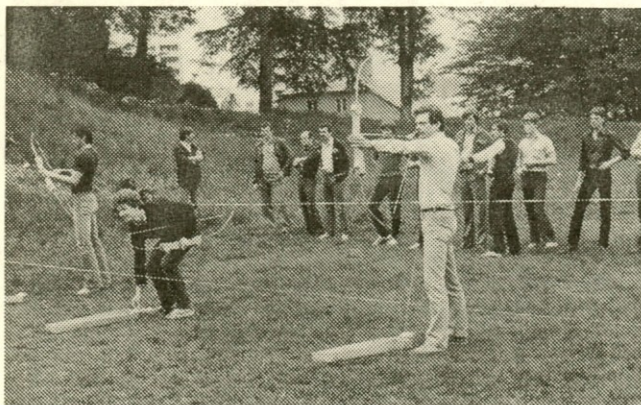
Naša osnovna naloga je, da si prizadevamo za čim množičnejše vključevanje mladincev na vseh interesnih področjih mladih. Krepiti moramo zavest mladih, vzpodbujati njihovo samoiniciativnost, skrbeti za njihovo idejnopolično izraževanje in samoupravno reševanje problemov. Ena najpomembnejših nalog je vključevanje novih mladincev v našo organizacijo, seznanjanje z njihovimi pravicami in dolžnostmi ter pomoč pri vključevanju v novo delovno okolje. Vse svoje moči bomo usmerili v stanovanjsko problematiko mladih, v navezovanje stikov z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami, osnovno organizacijo ZSMS v Gorenju TGO, krajevnimi skupnostmi in drugimi delovnimi organizacijami. Poskrbeli bomo tudi za družabna srečanja mladih, na katerih se bomo med sabo bolje spoznali in tako poskrbeli za večjo povezanost, enotnost in spoznavanje interesnih nagnjenosti posameznika.

Poleg vseh aktivnosti, ki bodo organizirane v naši osnovni organizaciji, pa bomo sodelovali tudi pri delu občinske konference in koordinacijskega sveta TGO.

ŠPORT IN REKREACIJA

TEKMOVANJE V LOKOSTRELSTVU

Ob 11. obletnici tozda Pohištvu je komisija za šport in rekreacijo pripravila že tradicionalno tekmovalje v lokostrelstvu pod velenjskim gradom. Kljub slabemu vremenu so ekipe tozdov Orodjarna, Pralna tehnika in Pohištvu napele loke. Letos je znova največ krogov zbrala ekipa tozda Orodjarna v sestavi Zlatko Rošar, Ivan Grajžl, Franc Čonč in Boris Sovič. Za zbranih 207 krogov so prejeli diplome in prehodni pokal. Sledila je druga ekipa Orodjarna (133), tretji so bili člani tozda Pohištvu (104), četrti Pralna tehnika (53) krogov. Posamezni izidi: 1. Zlatko Rošar 64, 2. Boris Sovič 63, 3. Zlatko Roškar 55, 4. Franc Čonč 53, 5. Drago Živko 48, 6. Mišo Melanšek 42, 7. Marjan Hren 29, 8. Stane Jevševar 27, 9. Vili Globačnik 27, 10. Andrej Lušnic 21 itd. Tekmovalje je dobro organizirala lokostrelska sekcija Gorenje.

JADRALCI, POZOR!

Jadralni klub „V“ organizira letošnje poletje tečaje jadrnja na deski. Odločite se lahko za enotedenske in vikend tečaje (prvi po 500 din, drugi 300 din). Prijave: služba za rekreativno in kulturno dejavnost, telefon 132.

INVALIDI SO TEKMOVALI

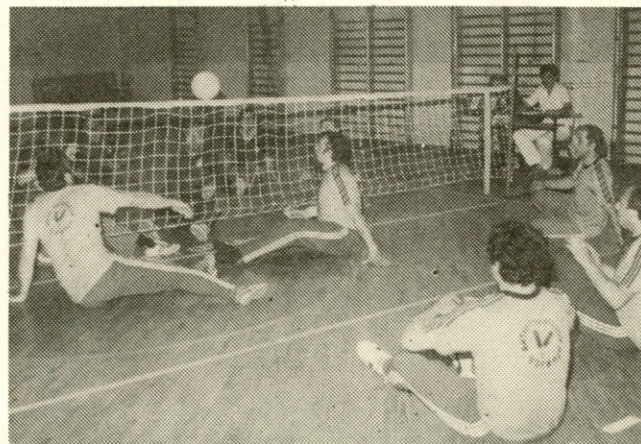
Aktiv invalidov Gorenja je v soboto pripravil tekmovalje v sedeči odbojki za republiško prvenstvo.

Tekmovalja v telovadnici osnovne šole Antona Aškercia so se udeležili tekmovalci iz Ljubljane, Kamnika, Murske Sobote, Raven na Koroškem in prvič tudi velenjski tekmovalci.

Po otvoritvi, na kateri je Edvard Centrih spregovoril o pomenu tekmovalja in pohvalil Aktiv invalidov Gorenje, so se pričela srečanja v dveh skupinah. V prvi so svoje znanje merili člani ljubljanske Olimpije, kamniškega zavoda za usposabljanje invalidne mladine in ravenskega Samorastnika. Zmagali so člani Olimpije, ki so se v finalnem srečanju pomerili z ekipo Titovega Velenja, ki je v predtekmovalju premagala Mursko Soboto.

Velenjčani so kljub neizkušenosti prikazali dobro igro in se dolgo časa upirali ljubljanski ekipi, ki je naposled premagala tekmece z rezultatom 2 : 1.

Vrstni red za republiško prvenstvo: 1. Olimpija 20 točk, 2. Titovo Velenje 16, 3. Samorastnik Ravne 13, 4. Murska Sobota 11, 5. ZUIM Kamnik 10 točk.

Velenjčani so najprej presenetljivo premagali ekipo Murske Sobote, v finalnem srečanju pa jim je zmanjkalo moči proti Olimpiji.

NOGOMETNA LIGA GORENJA

Po odigranih štirih kolid nogometne lige Gorenja je stanje naslednje:

Skupina A: 1. Pralna tehnika 6, 2. Vzdrževanje 6, 3. Servis in maloprodaja 6, 4. Elektronika 6, 5. Zamrzovalniki 4, 6. DSSS – SOP 4, 7. Štedilniki-1, 8. Orodjarna-2.

Slednji ekipi sta bili kaznovani zaradi tega, ker nista odigrali vseh srečanj.

Skupina B: 1. Promet – odprema 8, 2. Gradbeni elementi 7, 3. Galvana 5, 4. Plastika 4, 5. Tehnologi 4, 6. Pohištvu 4, 7. Kuhalni aparati-1, 8. Hladilniki-2.

Tudi v tej skupini so slednjima zaradi neodigranih srečanj odzeli točke! Komentar verjetno ni potreben!

GOZDNI TEK V MISLINJSKEM JARKU

T VD Partizan Mislinja vas vabi na gozdni tek v Mislinjski jarek. Pomerili se boste v malem maratonu (20 km) ali pa kar na trimskem teku (le 5 km). V soboto, 5. junija, vsi na tek v Mislinjo!

Start ob 17. uri pred restavracijo Merx. Na teku se dobimo!

UPOKOJILA SE JE TEREZIJA ČASL

Po petnajstih letih dela v Gorenju se je Terezija Časl poslovila od svojih sodelavcev, svojega dela v tozdu Plastika in se v mesecu maju zaradi zdravstvenih težav predčasno upokojila.

Nazadnje je delala kot kontrolor dokumentacije v tozdu Plastika. Vseskozi je bila družbenopolitično aktivna. Vestno je opravljala zaupane ji funkcije, bila je tudi predsednik osnovne organizacije sindikata tozda Plastika. Za svoje dolgoletno delovanje je prejela dve visoki priznanji, sindikalni zlati znak in medaljo dela.

“Vesela sem in ne najdem besed, s katerimi bi izrazila vse tisto, kar čutim v tem trenutku“, je dejala Terezija ob slovesu in ob sprejemanju darila.

Zahvalila se je za lepo pripravljeno slovo na delovnem mestu in še posebej za spominsko darilo.

Svojim sodelavkam in sodelavcem pa želi, da bi se še naprej dobro počutili na delovnih mestih in zdravi dočakali zasluženo pokojnino.

Slovesnost ob odhodu Terezije Časl v pokoj

II. PIONIRSKA OLIMPIADA

Zveza telesnokulturnih organizacij je 25. maja dopoldne pripravila drugo pionirsko olimpiado, na kateri se je v atletskih in drugih disciplinah pomerilo nad 400 pionirjev devetih osnovnih šol velenjske občine. Po prisrčni slovesnosti, na kateri so izrazili vso pripadnost poti, delu in misli tovariša Tita, so se številni tekmovalci izredno izkazali.

Ekipno zmago so si prisvojili učenci osnovne šole Antor a Aškerca, najboljši rezultat pa je dosegla Nataša Krenker, učenka osnovne šole Miha Pintar Toledo.

Čestitamo!

DELA VSKA UNIVERZA VELENJE

o b j a v l j a

vpis v 7. in 8. razred osnovne šole za odrasle v š. l. 1982/83

Pogoj za vpis:

Uspešno končan 6. oz. 7. razred osnovne šole in starost nad 17. let. Vpišejo se lahko tudi mlajši kandidati, vendar s pogojem, da so zaposleni. Šolanje je brezplačno. Rok za prijavo je 30. junij 1982.

Pripominjamo, da navedena dva razreda lahko opravite v enem šolskem letu.

DELOVNE IN DRUGE ORGANIZACIJE obveščamo, da smo sami ali skupno z njihovimi izobraževalnimi oz. kadrovskimi službami pripravljene (poleg področja družbenega izobraževanja, ki je objavljeno posebej) organizirati in izvesti naslednje izobraževalne oblike:

- izobraževalne oblike za pridobitev strokovne usposobljenosti z interno veljavnostjo;
- tečaje s področja varstva pri delu;
- tečaje za usposabljanje varnostnikov (vratarje, čuvaje);
- tečaje za skladiščne delavce;
- tečaje prve pomoči;
- jezikovni tečaji in
- druge, posebej dogovorjene izobraževalne oblike.

ZAINTERESIRANE OBČANE pa obveščamo, da bomo po objavi tega razpisa pričeli sprejemati prijave za naslednje izobraževalne oblike s področja splošnega izobraževanja;

- tečaji nemškega jezika — začetni in nadaljevalni;
- tečaji angleškega jezika — začetni in nadaljevalni;
- tečaj slovenskega jezika (za občane iz drugih republik);
- strojepisni tečaj — začetni;
- tečaj strojnega pletenja;
- tečaji šivanja in krojenja (odločate se lahko za sistem BAGAT ali sistem DOT);
- tečaj stenografije.

V tem razpisu navedene izobraževalne oblike bomo v šolskem letu 1982/83 organizirali le v primeru, če se bo zanje prijavilo primerno število kandidatov. Ob tem pa tako OZD kot občane posebej opozarjamo na izjemno ugodne cene naših storitev.

Naročila in prijave za vse navedene izobraževalne oblike sprejemamo vsak dan, razen sobote, od 7. do 12. ure, ob ponedeljkih in sredo pa tudi od 15. do 18. ure. Naš naslov: Delavska univerza Velenje, Titovo Velenje, Titov trg 2. Prijavite se lahko tudi po telefonu na št. 850-153.

Občanom, ki so se za katero izmed navedenih izobraževalnih oblik že predhodno prijavili, se ponovno ni treba prijavljati.